

Núm.

409

Cooperació catalana

Fundació
ROCA GALÈS
CATALUNYA

Maig 2017

Any 37è

PVP 3,00 €

Llegeix la revista mensual del cooperativisme català — rocagales.cat

CAUS DE MURA, turisme i lleure responsables i cooperatius

Pàg. 10

Albert Sales,
parlem sobre
sensellarisme.

Pàg. 13

Debat polaritzat
sobre la reforma de la
Llei de cooperatives.

Pàg. 16

Una calculadora
adaptada i promoguda
pel moviment cooperatiu.

Pàg. 24

*Referent
Cooperatiu Català en
Prevenció de Riscos
Laborals*

*Nou servei
Vigilància
de la Salut*

*Totes les especialitats
preventives.
A tot Catalunya*

SePrA
servei de prevenció

www.sepra.cat

T. 93 457 41 45
Trinxant 98-100, 08026 Barcelona sepra@sepra.es

Servei de Prevenció Aliè acreditat en totes les especialitats (SP-063-B)

"... Incerteses, dubtes, problemes...?"

LLUITEM PLEGATS!!

· ESPECIALISTES EN COOPERATIVES ·

GABINET JOAN JOSEP GONZÀLEZ, S.L.

- Planificació i Gestió Comptable
- Declaració Impost de Societats
- Estudis Econòmics de Viabilitat i Plantejament de futur
- Control Pressupostari
- Diagnòstic econòmic, financers i de sistemes de control de la Cooperativa
- Assistència de Membres de les Comissions de Vigilància i Junes Rectores
- Consultes sobre problemàtica econòmica, comptable i fiscal

GONZALEZ & CIA AUDITORS
AUDITORES CENSORES JURADOS DE CUENTAS

- Auditores de Comptes Anuals
- Auditories i Revisió dels Comptes
- Projectes de Fusió i Escissió
- Auditoria de Gestió
- Informes especials

Pensem com tu. La feina,... ben feta.

GIRONA 38 1ª 1ª · 08010 BARCELONA · Telèfon 93 265 35 05 Fax 93 232 56 13
e-mail: gjjg@gonzalezauditors.com

www.cronda.coop

1 de cada 4 catalans i catalanes de més de 16 anys treballa, compra o participa en una cooperativa

Al Col·lectiu Ronda apostem perquè el centre de l'economia siguem les persones

Al servei de les cooperatives i l'economia social

Assessorament, gestió i suport a l'administració d'empreses cooperatives, fundacions i organitzacions sense ànim de lucre en l'àmbit laboral, comptable, fiscal, econòmic i de consultoria especialitzada

ASSESSORAMENT JURÍDIC COMPROMÈS

 Col·lectiu Ronda

Segueix-nos a les xarxes

@rocagales

/FundacioRocaGales.5

rocagales.cat

Editora: Fundació Roca Galès

Redacció i administració:

Aragó, 281, 1r 1a 08009 Barcelona
Tel. 93 215 48 70 - cc@rocagales.cat
www.rocagales.cat

Coordinació: Agnès Giner.

Consell assessor: Miquel Corna, Enric Dalmau, Agnès Giner, Carla Liébana, M. Lluïsa Navarro, Xavi Palos, Montse Pallarés, Jordi París, Joseba Polanco, Ricard Pedreira, Esteve Puigferrat i Olga Ruiz.

Els autors són responsables dels articles signats. Ni la direcció de la revista ni els editors comparteixen per força les opinions que puguin reflectir els textos aquí inscrits

Foto portada: (c) Els Caus, SCCL.

Disseny, maquetació i impressió:

L'Apòstrof, SCCL, i Cevagraf, SCCL.

Dipòsit legal B-22.823/80

ISSN 1133-8415.

Aquesta revista ha estat impresa en paper ecològic.

 Generalitat de Catalunya

Sumari

04

TORNAVEU

Dolors Camats.

05

EDITORIAL

Cooperar per habitar.

06

NOTICIARI. Agnès Giner.

09

COOPERATIVES DE CATALUNYA

Reconeixements CoopCat 2017.
Confederació de Cooperatives de Catalunya.

10

LES NOSTRES COOPERATIVES

Caus de Mura, turisme i lleure responsables i cooperatius.
Pep Valenzuela.

13

L'ENTREVISTA

Entrevista a Albert Sales.
Montse Pallarés.

16

A DEBAT

Debat polaritzat sobre la reforma de la llei de cooperatives.
Montse Pallarés.

20

LEGISLACIÓ COOPERATIVA

La modificació de la llei: un retrocés per a les cooperatives.
Cristina Grau.

23

SALUT COOPERATIVA

La sexualitat relacional i saludable.
Jordi Vinadé.

24

MEDI AMBIENT

Una calculadora de diòxid de carboni innovadora, adaptada i promoguda pel moviment cooperatiu.
Jordi Bigues.

26

RESSENYA

Un microcosmos creixent.
Josep Busquets.

27

BIBLIOTECA

Donació de llibres.
Retalls.
Elisenda Dunyó.

Un parell de preguntes (que són tres) a:

Dolors Camats Luis

(Barcelona, 1971), a la Cooperativa Obrera de Viviendas (COV), fent feina

M'atrau del cooperativisme que es tracta d'un model d'empresa democràtica i amb valors, amb voluntat de transformació social, interès per la formació, arrelament al territori... Tot i que en realitat és més simple; m'agrada la possibilitat de treballar amb gent amb la qual comparteixes la il·lusió d'un món més just, començant pel que pots fer tu mateixa.

El que menys em convenç del cooperativisme és la falta convicció en les pròpies capacitats i en la potència del món cooperatiu. És un model vàlid per a qualsevol tipus d'activitat econòmica i a vegades falta creure's tot el que es podria arribar a fer i transformar.

Una cooperativa d'habitatge dona accés a un lloc per viure, però també permet molt més.

El futur del cooperativisme d'habitatge passa per potenciar fórmules diverses per a col·lectius diferents: propietat o lloguer per a qui està exclòs del mercat de compra, dret de superfície per qui vol articular comunitat i implicació al territori... els reptes són en una Administració capaç d'apostar-hi i en el finançament.

I, tal com demostra la COV, la possibilitat de gestionar serveis vinculats a les necessitats dels socis i sòcies és una aposta per millorar la vida de la gent.

Cooperar per habitar

Escrivia el poeta mexicà Octavio Paz que el mercat és un mecanisme econòmic eficaç, però que, com tots els mecanismes, no té consciència ni tampoc misericòrdia. En el cas del mercat immobiliari, l'aforisme de Paz es queda curt: el sector privat immobiliari és espantosament eficaç, sobretot per promoure la concentració de la riquesa en poques mans. Però la manca d'imperatius ètics dels seus agents principals (el lucre trepitja «la consciència») li impedeix de garantir l'accés digne i assequible a l'habitatge per a les classes populars del nostre país. I la seva falta de misericòrdia és tal que avui esdevé una de les principals causes d'empobriment i de fractura social, amb l'expulsió del veïnat per la gentrificació, els desnonaments i el sensellarisme.

Per tant, calen polítiques (no mecanismes) per garantir l'accés social a l'habitatge. Polítiques provinents tant des dels moviments socials, que eviten desnonaments i recuperen propietats bancàries en desús per allotjar-hi les persones desnonades, com de les Administracions públiques, que ja tornen a fer tard a l'hora de recuperar sòl públic que permeti mesures per democratitzar l'accés a l'habitatge i fer front a la nova bombolla immobiliària, ara inflamada pel turisme i pels fons d'inversió globals.

En la diversitat imprescindible de solucions per fer front a un problema tan complex, el model del cooperativisme d'habitatge en cessió d'ús (MCU) ha de jugar un paper fonamental. Un cooperativisme que fomenta la propietat col·lectiva de l'habitatge i el patrimoni cooperatiu, el seu valor d'ús, l'autoorganització dels i les habitants, el disseny participatiu dels immobles, el finançament ètic i solidari, així com uns criteris socials d'accés. I que, en el cas de ser aixecat en sòl cedit per les administracions, en preserva la titularitat pública i en fomenta la gestió comunitària. Des de la Fundació alenem les iniciatives que avui aixequen la «primera fusta», com La Borda al barri barceloní de La Bordeta, així com les properes que naixeran, aviat, arreu dels barris, pobles i ciutats catalanes.

CRISTÓBAL COLÓN INAUGURARÀ EL VII CONGRÉS CATALÀ DE COMPTABILITAT I DIRECCIÓ

El Congrés Català de Comptabilitat i Direcció, organitzat per l'Associació Catalana de Comptabilitat i Direcció (ACCID), tindrà lloc a Barcelona els dies 8 i 9 de juny a IESE Business School Barcelona. La conferència inaugural d'enguany serà a càrrec de Cristóbal Colón, president de la cooperativa garrotxina La Fageda.

El Congrés és un punt de trobada de professionals, acadèmics, empreses i administració pública que té per objectiu nous desenvolupaments en matèria comptable i de direcció, l'intercanvi d'idees i experiències, i els contactes professionals.

Les conferències previstes i les sessions de treball simultànies se centraran en els temes més actuals i importants que afecten la comptabilitat i el control de la gestió empresarial.

Més info: www.accid.org/congres

MOVIMENT COOPERATIU I JOAN PEIRÓ A MATARÓ

El proper 11 de maig a les 19 h, al Cafè de Mar (c. Santa Rita, 1) de Mataró, tindrà lloc la conferència «Moviment cooperatiu i Joan Peiró a Mataró» a càrrec de la historiadora Margarida Colomer. L'acte, organitzat per la Fundació Roca Galès, comptarà amb la presentació del seu president, Xavier Palos, i s'emmarca dins la celebració de l'Any Peiró, arran del 75 aniversari del seu afusellament, i compta amb la col·laboració de la Fundació Salvador Seguí.

Més info:

www.cooperadorsdemataro.coop/joanpeiro
www.facebook.com/JoanPeiro75

SI FAS BALANÇ SOCIAL, CONSTRUEIXES MERCAT SOCIAL!

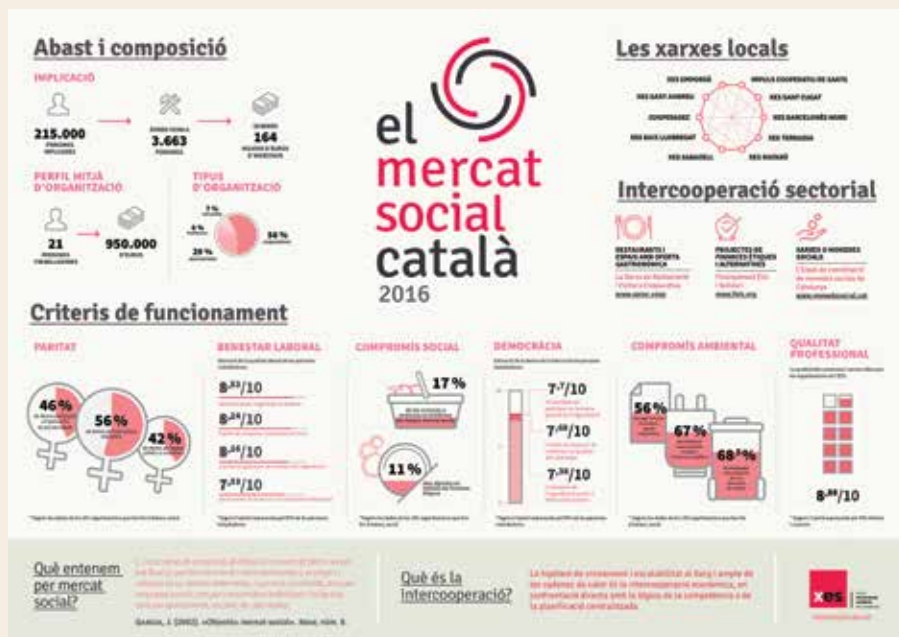
El mercat social és la plasmació pràctica d'un circuit econòmic i de satisfacció de necessitats basat en els principis de l'economia social i solidària (ESS). Des de la Xarxa d'Economia Solidària (XES), es promou des de l'articulació sectorial i territorial, i a partir d'eines com la intercooperació, la Fira d'Economia Solidària de Catalunya, Pam a Pam i el Balanç Social.

Cada primavera, des de la Xarxa d'Economia Solidària es reprèn la campanya de balanç social, l'eina d'autodiagnosi i rendició de comptes que mesura d'impacte social, ambiental i bon govern de les organitzacions. Amb les dades que es recullen anualment, s'elabora l'Informe del mercat social català, que es publica durant la tardor i que permet fer una anàlisi dels estàndards de funcionament de l'economia social i solidària a Catalunya.

La informació recollida s'estructura d'acord amb sis grans àmbits que es consideren clau des de l'ESS: la democràcia, la paritat, el compromís ambiental, el compromís social, la qualitat laboral i la qualitat professional (podeu trobar un resum dels resultats a la infografia).

Des d'aquí us animem a fer el balanç social, que ja ha començat la campanya d'enguany, per analitzar la vostra organització, poder aplicar compromisos de millora i construir entre totes el mercat social.

Més info: <http://mercatsocial.xes.cat>

Setem-Catalunya llança una nova campanya temàtica amb motiu de la celebració del Dia Mundial del Comerç Just, enguany sota el lema «La revolució de les butxaques».

El Dia Mundial del Comerç Just 2017 se celebrarà dissabte 13 de maig, data en què Setem, juntament amb FETS, FIARE, Alternativa 3, Oxfam, XES i la col·laboració de la Plataforma per una Fiscalitat Justa, organitzen l'acte central a Barcelona: **una ruta guiada pels horrors del comerç internacional al passeig de Gràcia**, espai emblemàtic de la ciutat que ha estat ocupat per grans firmes que vulnereixen constantment els drets humans i mediambientals.

Trobareu el manifest 2017 i la campanya a: <https://comercjustibancaetica.org>

DEBAT-CAFÈ: ELS EMPRIUS DEL COOPERATIVISME

Dins el cicle Emprius del cooperativisme, el tercer debat/cafè té lloc **dijous 4 de maig a les 16.30 h** a la seu de la Fundació Roca Galès sobre «**La forja solidària d'un barri portuari. La Barceloneta obrera i cooperativa**», amb Emma Alarí i altres membres del col·lectiu Memòria Obrera de la Barceloneta (MOB), autors del llibre que, amb el mateix títol, ha editat recentment La Ciutat Invisible, dins la seva col·lecció Memòria cooperativa.

El següent debat/cafè, que tindrà lloc al mes de juny, versarà sobre el llibre «**Advocats combatius i obrers rebels. El col·lectiu Ronda i els conflictes laborals durant el franquisme i la transició**» de la mà de Jordi Pujol i Moix, i altres autors de l'esmentat llibre, editat per Ecos el 2010. Trobareu més informació a les nostres xarxes socials i web.

Els Emprius del cooperativisme és un cicle de debats/cafè que tenen la intenció de generar un espai de conversa i de debat on la reflexió sigui l'eina de treball per aprofundir en el coneixement del món cooperatiu i l'economia social i solidària en la història, per posar-la al servei dels debats actuals i les solucions de futur.

Més info:

www.rocagales.cat

Segueix-nos a Twitter: @rocagales

Acte de Lliurament

3r AJUT TREBALLS DE RECERCA EN COOPERATIVISME i dels PREMIS FUNDACIÓ ROCA GALÈS 2017

25è. Premi Jacint Dunyó: cooperativisme, economia social i solidària.
19è. Premi Albert Pérez-Bastardas: medi ambient, educació ambiental i sostenibilitat.
8è. Premi Benet Vigo: benestar social.

Amb la representació de l'obra de teatre "L'Assemblea",
a càrrec de la companyia i el espai en construcció.
Un projecte de les cooperatives Coop de Mà i el Timbal.

Divendres 19 de maig 2017 | 18:00 h
Sala Oriol Bohigas – Ateneu Barcelonès (c. Canuda, 6 de Barcelona)

Fundació
ROCA GALÈS
CATALUNYA

ACCID

Amb la col·laboració

Emissió de títols participatius de la cooperativa d'habitatge La Borda

La cooperativa d'habitatge en règim de cessió d'ús La Borda promou la construcció d'un edifici de 28 habitatges al recinte de Can Batlló, al barceloní barri de Sants, del qual es va col·locar la primera fusta el passat 16 de febrer, com ja us vam explicar a la revista *Cooperació Catalana*, 407, de març.

Per al seu finançament, la cooperativa llança l'emissió de 865 títols participatius de 1.000 euros cadascun, a un termini de 3 anys i una remuneració anual del

1,75%. El període de subscripció es va obrir el 20 d'abril i es tanca el 31 de maig de 2017.

La coordinació i gestió de l'emissió dels títols participatius és a càrrec de la cooperativa de serveis financers Coop57. El desplegament d'aquesta emissió social posa en pràctica un model de finançament alternatiu, que crida a la implicació social per aixecar un projecte d'habitatge cooperatiu i transformador.

El projecte de la cooperativa La Borda promou l'accés a l'habitatge a través de fórmules comunitàries, garantint el dret a l'habitatge, recuperant el seu valor d'ús i posant l'èmfasi en el fet social d'habitar-lo, en comptes de ser considerat un bé de consum al servei de les lleis del mercat o de processos especulatius.

Més info:

www.coop57.coop

www.laborda.coop

#AportaALaBorda

TORNA LITERAL BARCELONA, LA FIRA D'IDEES I LLIBRES RADICALS

LITERAL, la fira d'idees i llibres radicals de Barcelona tindrà lloc els propers **12, 13 i 14 de maig** a l'antic complex fabril Fabra i Coats, al carrer Sant Adrià, 20, del barri de Sant Andreu del Palomar.

La fira és oberta al públic, de caràcter gratuït, i té la intenció de connectar els diferents projectes editorials independents i llibreries de llibre polític amb un públic lector amb inquietuds polítiques i culturals. Un punt de trobada d'editorials, llibreries, autors i autors, lectores i lectors per compartir, discutir i somniar, sobre el món en què vivim i com transformar-lo.

Els impulsors de la fira Literal són les editorials Tigre de Paper, Pol·len, Bellaterra i Icària. Entenen per llibre radical totes aquelles publicacions siguin del gènere literari que siguin, independentment del seu format, transmetin idees per a la reflexió i transformació de l'ordre social existent de dalt a baix.

Literal és un esdeveniment que comptarà amb una gran quantitat d'activitats i espais de la fira: **mercat del llibre** amb més de 60 editorials, **escenari central** on es podrà gaudir d'una programació continuada de música i teatre, **entrevistes, taules rodones i presentacions** de llibres amb autors i autors de les editorials dinamitzades per periodistes i **set conferències destacades** a càrrec dels autors més rellevants de la fira.

La Xarxa de Restauració i Cultura Cooperativa farà servei de cafeteria, cervesa artesana i menjar per a tot el públic i els participants a preus populars. Els productes que s'oferiran seran ecològics, de Km0 i cooperatius.

Més info: <http://literalbcn.cat/>

RECONeixEMENTS COOPCAT 2017

Confederació de
Cooperatives de Catalunya
@cooperativesCAT

Des de les organitzacions representatives del moviment cooperatiu fa anys que es reflexiona sobre la possibilitat d'impulsar uns reconeixements que han d'ajudar a difondre la bona feina duta a terme per moltes cooperatives anònimes que mereixen una distinció. Sembla que pot haver arribat el moment i per a aquest 2017 estem organitzant una jornada per posar en valor la bona feina que fan les cooperatives, alhora que volem fer una especial distinció a aquelles que saben traslladar els principis i valors cooperatius a la vida diària.

El fet de ser cooperatives que desenvolupen la seva trajectòria sota els principis cooperatius dona lloc a diversitat d'experiències, en totes les branques del cooperativisme, que merescudament les fa objecte de reconeixement i, per això, no volem atorgar premis sota un paraguai o denominació concreta, sinó que les cooperatives de totes les branques decidiran, sobre els eixos que es plantejaran, en quins d'ells creuen que es troba la seva fortalesa. A més dels elements genèrics que suposen els principis cooperatius –llibre adhesió, gestió democràtica, participació econòmica, autonomia i independència, educació formació i informació, cooperació entre cooperatives i interès per la comunitat– el desenvolupament dels quals les cooperatives fan, amb més o menys encert, de manera permanent, volem destacar aquelles que van més enllà.

Des del cooperativisme trobem que les cooperatives tenim molt a dir. Pel que fa el **compromís amb el territori**,

moltes contribueixen al seu desenvolupament molt més enllà dels àmbits de la responsabilitat social; especialment, quan les cooperatives i els cooperativistes participen del territori i fan que la comunitat participi de la cooperativa, són agents que cohesionen la vida econòmica i social. Igualment, moltes cooperatives es caracteritzen perquè es preocupen per tenir una **ocupació de qualitat**, que suposa una estabilitat amb un nivell salarial digne i estructures retributives equitatives, fent-ho sota criteris d'igualtat d'oportunitats i no discriminatoris, i garantint les condicions laborals de les empreses que subcontracten i fomenten la gestió empresarial democràtica i participativa. D'altra banda, dins les cooperatives, s'ha treballat, mitjançant la formació i l'educació, l'enfortiment de l'**emprenedoria**, ja que l'actitud proactiva que allò suposa és un element cabdal per assegurar la supervivència i això repercuteix no només en l'empresa, sinó també en la societat. Sense que sigui excloent respecte al que s'ha exposat, trobem també moltes cooperatives que desenvolupen **activitats conjuntament** amb altres cooperatives o col·laboren amb altres empreses;

aquesta col·laboració els permet servir als seus socis i sòcies d'una manera més eficaç i han desenvolupat una o més de les diferents formes de cooperació: fusió, cooperatives de segon grau, agrupacions d'interès econòmic, convenis intercooperatius, grups cooperatius...

Totes aquestes maneres de fer de les cooperatives suposen una llavor de **transformació social** que, des del moviment cooperatiu, valorem molt positivament i volem reconèixer.

Per aquest motiu, fem una crida a les cooperatives perquè participin en aquesta convocatòria de reconeixements, que es publicarà en les properes setmanes i coneixeran a través de les diferents federacions, ja que volem posar en valor els seus esforços i també volem que la societat conegui que sota les sigles cooperatives trobaran molts grups de persones que han evolucionat al llarg del temps i, després de posar en marxa la cooperativa per resoldre algunes de les seves necessitats bàsiques, que no es poc, s'han posicionat més enllà i aporten a la societat alguna cosa més en benefici de la col·lectivitat.

Caus de Mura,

turisme i lleure responsables i cooperatius

Rehabilitar un antic casal del poble i espai de colònies infantils al poblet de Mura amb perspectiva cooperativa i transformadora, fent autoocupació i canviant una vida de treball gris per una altra en favor d'una transformació de l'economia que ja és una realitat i que segueix creixent.

Pep Valenzuela
@pepvalenzuela

Ferran Martínez és soci fundador de la cooperativa alberg Els Caus de Mura.

El conductor arriba a Mura, des de Terrassa, amb voltes i més voltes per la carretera estreta. Està avisat, avui a l'alberg els Caus de Mura hi ha un grup internacional de dones, *Women help women*, que fan una trobada de debat i treball en aquest indret del parc natural de Sant Llorenç de

Munt. No per casualitat, l'alberg és un projecte ideat i gestionat per la cooperativa Els Caus.

Sense sortir de la sorpresa, el visitant confirma que no és l'únic grup internacional que marca les serves trobades aquí, «malgrat tenir una presència a Internet poc treballada», confessa en Ferran Martínez, un dels promotors de la proposta. Creu, de forma autocrítica, que la comunicació «és la pota coixa de grans quantitats dels projectes en el nostre entorn de l'economia solidària».

L'experiència d'Els Caus de Mura neix d'una proposta de cooperativisme en l'àrea rural, però no cooperativa agrícola. En aquest cas, rehabilitar i tornar a l'activitat l'antic edifici que va ser casal del poble i espai de colònies infantils fou l'oportunitat, malgrat totes les dificultats, de pensar gran, cooperatiu i transformador, per a l'equip inicial d'Els Caus Cooperativa. D'una part, per resoldre via autoocupació problemes d'atur i, per l'altra, canviant una vida de treball gris en l'administració de Justícia per una altra en favor «d'una trans-

formació de l'economia que entenia que s'estava gestant i que segueix creixent».

L'edifici, al darrere de l'església, és a tocar de la riera. Aprovada la llicència d'obres, a les dues setmanes va ser suspesa, argumentant denúncia de veïns sobre risc d'inundació i perill de repercutir en l'estabilitat de l'estructura. Això no va parar el projecte, però sí que produí despeses imprevistes per les costes judicials, a les quals es van sumar altres per errors d'arquitectura. «Els poders locals no ho van posar fàcil», explica en Ferran. «Van torpedinar el projecte per fer-lo inviable. Però no vam defallir, malgrat la inexperiència, no ens van poder aturar».

Contra totes les dificultats, després de passar 10 anys abandonat, el vell edifici tornava a obrir, ara ja en forma d'empresa cooperativa, durant el mes d'agost del 2012, només un any i poc després que les dues persones sòcies fundadors es posessin mans a l'obra, i des que el 10 de novembre del 2011 es constituïssin en cooperativa.

A banda dels problemes esmentats, l'equip s'adonà de seguida que el projecte global necessitaria molt esforç i temps: «Volíem fer tot», explica en Ferran, «però en posar els peus al fang vam veure fins on podríem arribar». De manera que la feina en la primera fase es concentrà en la cuina i el manteniment i gestió de les instal·lacions. L'alberg s'ha ofert principalment a famílies i grups petits, i com a restaurant, destaquen les calçotades, perquè, explica en Ferran, «aquest és un poble amb molt d'encant i a prop de l'àrea metropolitana, hi ha turisme».

Per la proximitat a l'àrea urbana, però, la gent no es queda a dormir. De manera que el perfil de clients de l'alberg són grups, entitats i famílies que volen fer trobades en un lloc tranquil, com grups de ioga i de formació; encara que també, en altra línia, casaments. En tot cas, sempre busquen un espai natural i bon menjar, entès amb consciència, «com fem totes les coses, com cuinem, on comprem: agroecològic, proximitat i sempre sabent-ne l'origen i amb ga-

Els Caus de Mura està situat darrere l'església del pintoresc poble de Mura.

ranties sobre els processos de producció». A l'hivern la casa és escalfada amb biomassa, l'electricitat és de Som Energia i treballen només amb banca ètica.

Tot i l'experiència prèvia en el món del turisme, explica en Ferran, «hem après en carn pròpia que aquest és un mercat amb grans taurons que, a sobre, gaudeixen d'avantatges fiscals i d'altre tipus», també per gestionar cases de colònies i albergs, així que poden oferir preus molt baixos.

“

Després de 10 anys tancat, el vell casal del poble obri les portes, l'agost del 2012, com a alberg i restaurant cooperatius

L'alternativa que planteja Els Caus cooperativa és qualitat en les instal·lacions i serveis, i consciència; i encara aconsegueixen mantenir-se en la franja mitjana de preus. «Tot això ens ha fet pensar que calia lluitar d'una altra manera, destacant molt la consciència i els nostres valors, l'impacte que el projecte té en l'economia, més social i solidària, aquest ha de ser el nostre buc insígnia». Destaca en el servei l'atenció i cura dels grups, especialment en els menús: vegetarians, vegans, sense gluten, especials per a celíacs o dietes sense carbohidrats.

Però, aquí ja estem en una segona fase, que s'inicià fa poc més d'un any, amb la incorporació de dues noves sòcies, que aporten idees per a la reestructuració de les instal·lacions, celebracions i, especialment, cuina/restaurant. De fet, aquesta darrera àrea «ha esdevingut la marca del projecte en aquesta nova etapa», declara en Ferran, «ens donarà un salt qualitatiu, perquè aquest poble viu molt del servei de restauració i aquí hi ha una oportunitat».

I allò que al principi va ser problema, els baixos a tocar de la riera, antics menjadors de les colònies, tornaran a obrir pel nou espai de restaurant, que funcionarà amb vida pròpia al costat de l'alberg. Tot i que aquest espai també s'amplia, i passa de les 38 places que tenia fins ara a les 50, obrint possibilitat d'oferir novament espai de colònies en condicions òptimes.

De fet, la cooperativa ja busca noves treballadores i sòcies. El Ferran calcula que en breu necessitaran 4 persones més, al menys pels caps de setmana. A més, estan preparant les colònies pel proper curs 2017-8. «El nostre ideal és que tot treballador sigui soci, clar que de moment és un impossible, ho sabem, però busquem que estigui en aquesta sintonia; volem bona energia i alegria, això és vital, considerem per sobre de tot la cura col·lectiva i saber guarir-nos».

El projecte ha comptat amb el suport de diverses entitats financeres ètiques, cooperatives i sense ànim de lucre. Destaca el Coop57, que hi

L'edifici de l'alberg Els Caus de Mura és a tocar de la riera.

va creure immediatament (de forma encertada, com es pot comprovar). A part, una subvenció dels fons Leader de la UE, per a projectes en espais rurals, i un préstec de la Fundació ASCA; també un microcrèdit del consell comarcal i, per fi, una aportació de l'entorn d'amics i familiars. A prop de 200.000 euros. A banda, clar, les hores i hores, ajuts i suports diversos dels mateixos socis i altres persones.

A més de col·laborar en la gene-

ració de les cooperatives d'alumnes a l'escola de Mura i aviat a altres de Manresa, tot posant l'accent en afegir al procés d'aprenentatge de l'organització democràtica de l'empresa i l'economia la qualitat del resultat del treball, consideren vital l'enxarxament i la intercooperació: «per a nosaltres és un fet clau i vital, volem contribuir a la transformació de l'economia, anar de costat amb la resta de cooperatives». Per això participar a la XES i també al Coop57.

Participen també a la Xarxa de Restauració i Cultura Cooperativa (XAREC), d'espais gastronòmics, «volem ser un referent de la restauració als PPCC de l'economia social», compartint cicles culturals i també econòmics, com compres conjuntes per començar, però que pot i hauria de ser molt més. Altra xarxa és la de cooperatives del Bages, de creació recent.

“

Enxarxament i intercooperació, claus i vitals per contribuir a la transformació de l'economia, al costat de la resta de cooperatives

El sensellarisme com a conseqüència d'estructures socials excloents

Montse Pallarés
@montpallares

Un personatge històric que voldries conèixer:

Simone de Beauvoir

Una lectura imprescindible:

Vigilar y castigar, de Michel Foucault

Un perfil de Twitter que no pots deixar de seguir:

@teletexto_rtve

No podries viure sense:
formatge

Encara tens pendent:

ui... la llista no s'acabaria mai

El cooperativisme és:

una aposta de futur

Albert Sales va néixer a Barcelona l'any 1979. És politòleg i sociòleg. Des de l'any 2004 és professor associat en el Departament de Ciències Polítiques i Socials de la Universitat Pompeu Fabra i forma part del Grup de Recerca en Criminologia i Sistema Penal de la UPF. Compagina l'activisme i la investigació en l'àmbit de la lluita contra la pobresa i les desigualtats. Actualment, també és assessor de la Tinença d'Alcaldia de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

Ets activista pels drets humans i pels drets laborals. Quan va començar la teva trajectòria com a activista?

A mi m'han preocupat sempre els temes relacionats amb la pobresa. Quan vaig començar ciències polítiques la meua inquietud estava dirigida als mecanismes de l'empobriment i a les causes estructurals de les desigualtats. Quan empatitzes amb la situació de les persones que estan fora de l'estil de vida al que estàs acostumat, te'n adones que no és casualitat que hi hagi gent que ha de viure al carrer i que hi ha uns mecanismes que realment generen exclusió social. Aquests mecanismes tenen molt a veure amb la forma com ens relacionem amb el mercat laboral i amb la forma com ens relacionem amb la creació de riquesa. La pobresa esdevé una conseqüència de com es genera la riquesa.

Al principi vaig estar més preocupat per les desigualtats internacionals, i aleshores em vaig adonar que el món de la cooperació, la cooperació clàssica de transferència de recursos pels canals internacionals, no és res més que un pedaç en un sistema internacional d'espòli i d'explotació. L'any 2004 vaig entrar en contacte amb la realitat de l'explotació laboral a través de la campanya Roba Neta. Aquesta campanya internacional,

“

«La pobresa esdevé una conseqüència de com es genera la riquesa.»

que neix a Holanda als anys vuitanta, la va posar en marxa a l'Estat l'any 94 el Setem. A mi em van contractar per treballar-hi; l'objectiu és posar les persones consumidores davant de la realitat de les cadenes de subministrament global.

Després d'haver militat durant l'època d'estudis universitaris en moviments antiglobalització, la campanya de Setem va ser el que em va capacitar per con-

cretar el discurs. Vaig començar a treballar d'una manera professionalitzada en aquest terreny i vaig començar a viatjar i a conèixer les realitats d'altres països del món. En aquest context, es comencen a trencar mites i un dels mites que més ràpidament es trenca és que el treball et treu de la pobresa. El treball assalariat i tenir una ocupació no et treuen de la pobresa, tot depèn d'en quines circumstàncies es generi aquesta ocupació. Conèixer persones que treballen 14 hores diàries davant d'una màquina de cosir i que malgrat això viuen en situacions tant de pobresa relativa com de pobresa absoluta, en alguns casos, et permet trencar el mite de l'ètica del treball des d'una perspectiva global i internacional.

I en relació amb les persones que viuen al carrer a Barcelona, també es poden trencar els mites?

L'evidència empírica, els estudis, i la presa de contacte amb persones que es troben al carrer en aquesta ciutat (algunes de les quals es troben en situacions de marginalitat extrema) et permet anar identificant tots els mites i tots els estereotips construïts sobre aquestes persones. Malgrat que són estereotips falsos i que no se sostenen empíricament, són difícils de desfer des de les mateixes

persones en situació de marginalitat. Un exemple que faig servir entre el meu alumnat és el següent: si jo ara publico un article a premsa, generalitzant sobre els catedràtics d'una universitat *x*, a partir d'una suposada meua mala experiència amb un catedràtic *y*, i començo a dir que els catedràtics dediquen la major part del seu temps als seus projectes personals, que no reporten a la societat allò que la societat ha fet perquè ells ocupin el lloc que ocupen, etc.; si escric tot això, un article ben documentat a partir de la meua experiència sobre una sola persona, què passarà amb la resta de catedràtics que llegiran l'article? Diran que estic generalitzant a partir d'un individu. L'endemà hauran escrit quatre o cinc columnes desacreditant-me i deixant-me com algú que està reproduint tòpics sense coneixement de causa. És més, tindrà molts problemes. Si jo escric un article generalitzant sobre les persones sense sostre, quantes persones llegiran l'article, a quantes se'ls donarà veu per contestar? Les persones que viuen al carrer no tenen accés als mitjans de comunicació i no tenen la possibilitat de modificar aquests estereotips socials perquè considerem que no són persones dignes de credibilitat, no tenen veu, i la veu sempre està mediatitzada per professionals com ara periodistes o acadèmics.

“

«Un dels mites que més ràpidament es trenca és que el treball et treu de la pobresa.»

La campanya que va dur a terme la Fundació Arrels a les eleccions i campanyes similars poden servir per visualitzar i solucionar el problema?

La manera de solucionar el problema és fer que aquestes persones entrin a les institucions, i que opinin i que parlin i que formin part dels òrgans de participació ciutadana. A banda que és necessari que els òrgans de participació ciutadana pateixin un gir i un impuls. Cal que siguin elles, les persones que són al carrer, qui expliquin la seva realitat sense que aquesta estigui mediatitzada per experts. I de fet aquesta és una de les coses que he impulsat a l'Ajuntament de Barcelona des de l'inici del mandat, dintre del consell municipal de benestar social hem constituït un grup de persones que o bé han passat pel carrer, o bé estan en equipaments ara mateix perquè acaben de sortir del carrer, perquè siguin elles les que expressin i valorin les accions en el pla d'actuació municipal. La idea és que aquest grup no es dilueixi i continuï treballant en el procés d'implantació del pla.

En diferents articles fas èmfasi en el fet de la criminalització de la pobresa. Suposo que una de les coses que vol impulsar aquest pla de l'Ajuntament és revertir la situació.

Sí, el que passa és que la criminalització i l'estigmatització de la pobresa són part d'una política global. Hi ha uns ens que estan treballant perquè això sigui així i no és per casualitat. No és per casualitat que els països on hi ha un descens més gran de la inversió social en els darrers anys siguin els països on més s'han endurit les respostes penals. Que just a l'inici del canvi de paradigma a l'hora d'enfocar les polítiques socials, quan s'abandonen les polítiques més socialdemòcrates i entrem en una època d'hegemonia neoliberal s'inicia una època del que anomenem populisme punitiu. Ningú té la feina assegurada. Ningú no té res assegurat. Estem en una època d'incerteses. Hi ha una sèrie de factors que fan que les nostres vides siguin més insegures. No hi hagut cap força política que hagi estat capaç d'oferir una alternativa a la nostra vinculació als mercats, al mercat laboral i al mercat de l'habitatge, d'oferir un discurs alternatiu que proposi polítiques que reverteixin la mercantilització i que ens donin seguretat. El que ens hem trobat, com a molt, és amb polítiques que diuen que generaran llocs de treball; però, després, a l'hora de la veritat, tots sabem que aquests llocs no els generen

les polítiques públiques. Per tant, la desconfiança de la ciutadania respecte a les diferències entre les forces polítiques en matèria d'inseguretats vitals ha estat creixent en les últimes dècades. En canvi, les forces polítiques han competit per intentar donar seguretat en altres àmbits, més fàcils de resoldre, com ara la percepció de la inseguretat ciutadana. La inseguretat es focalitza en la vida quotidiana. És més fàcil actuar sobre aquestes inseguretats: el codi penal de la democràcia espanyola de l'any 95 preveu un increment dels supòsits de penes de presó i un increment en la durada de les penes de presó. I la conseqüència d'això és que a partir de 1995 s'incrementa el nombre de persones empresonades a l'Estat fins a arribar a una de les taxes més elevades del que anomenàvem l'Euro-ropa dels 15, quan en comparació, l'Estat espanyol té una de les taxes de victimització més baixes d'Europa. Estem en un estat on la delinqüència no és un problema de primer ordre, és un problema molt contingut, no hi ha una situació real d'increment de la delinqüència des dels anys 80. No obstant això, la manera com es porta la narració dels successos, els fets delictius contribueix a donar la sensació que estem en una societat cada cop més caòtica i més permissiva amb la delinqüència. I aquesta delinqüència s'associa sempre a situacions de marginalitat, no és la delinqüència associada als mercats financers la que ens preocupa o la que més present està.

El Pla que porteu a terme des de l'Ajuntament de Barcelona té algun vessant que es focalitzi sobre la percepció que té la societat o la ciutadania sobre aquest fet?

Hi ha un element comunicatiu que s'ha posat en marxa, la campanya «podries ser tu». Aquest és l'inici. El que es vol transmetre tant des de l'Ajuntament com des de les entitats de la Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar (en aquesta xarxa s'hi troben pràcticament totes les entitats de la ciutat que treballen amb persones que estan al carrer o que han sortit del carrer), és que no hi ha un perfil de persona sense llar amb unes característiques pròpies. Ens ho demostren l'anàlisi empírica, la investigació i la praxi quotidiana dels professionals. I al sensellarisme s'hi arriba a causa d'itineraris concrets que no tenen tant a veure amb les característiques de les persones com amb unes estructures socials que exclouen de l'habitatge i de les possibilitats de mantenir projectes de vida dignes.

DEBAT PO

SOBRE LA REFORMA DE LA

Montse Pallarés
@montpallares

El passat dia 6 d'abril, a la seu de la Fundació Roca i Galès (FRG), va tenir lloc un debat sobre la modificació de la Llei 12/2015, de cooperatives de Catalunya, modificació a iniciativa dels grups parlamentaris Junts pel Sí i la CUP. Roser Iborra (RI) ens va acompanyar en representació de les companyes de Càrnies en lluita; Cristina Grau (CG), en representació de la Xarxa d'Economia Solidària, i Joseba Polanco (JP), en nom de la Confederació de Cooperatives de Catalunya.

Van excusar la seva absència Perfecto Alonso, president de la Confederació de Cooperatives de Catalunya i Josep Vidal, director General d'Economia Social, el Tercer Sector, les Cooperatives i l'Autoempresa. A partir d'unes preguntes prèvies, es va construir un debat en què tothom va poder donar la seva opinió. Xavier Palos i Agnès Giner van assistir al debat com a moderadors i representants de la FRG. El debat, que va durar més de dues hores, presenta moltes més impressions (algunes de molt vehements, d'altres més moderades, totes interessants) que no tenen cabuda en aquestes pàgines. Des de la FRG volem agrair a les persones participants el seu temps i la seva voluntat d'enteniment i concòrdia.

Al final, vam estar d'acord, malgrat les opinions en contra de la modificació de la Llei 12/2015, que això ha servit per posar en contacte tant el cooperativisme com el col·lectiu de Càrnies en lluita i la Xarxa d'Economia Solidària. Que al futur caldran més mobilitzacions i que les xarxes de solidaritat que s'han bastit no es podran destèixer.

La reforma de la llei de cooperatives satisfà les expectatives en el sector de les càrnies i resol el problema de les falses cooperatives, segons la vostra opinió? Què podeu dir del vostre sector al respecte? El sector ha vist bé aquesta reforma i els procediments pels quals s'ha dut a terme?

JP: Com a Confederació ens trobem amb una reforma que no es necessitava des del punt de vista del cooperativisme. Fa temps se'ns va posar sobre avís del fet que hi podia haver un important col·lectiu de persones afectades per un nivell d'explo-tació laboral molt alt i des del moviment cooperatiu es va mostrar la disconformitat i l'exigència que s'apliqués la llei a tra-

vés de les inspeccions per desemascarar les situacions fraudulentament perquè, a més de suposar una explotació a persones que no podem tolerar, suposa un deteriorament de la imatge de les cooperatives que funcionen amb els principis de l'Aliança Cooperativa Internacional. Passats uns mesos és quan ens trobem amb la proposta que surt del Parlament, i aleshores manifestem el nostre profund desacord, tant amb el fons com amb la forma amb les quals s'ha realitzat la proposta. La proposta transaccionada entre JxS i la CUP era letal per al cooperativisme, afectava diversos dels nostres principis i suposava posar en greu risc el funcionament de les cooperatives. Davant d'això, ens vam posar en contacte

amb els diferents protagonistes polítics i vam veure que seria difícil evitar la reforma de la Llei 12/2015, perquè moralment no ens podíem oposar i desentendre'ns d'aquestes persones que estaven afectades per unes condicions laborals pròpies de l'esclavisme. La nostra queixa s'ha centrat molt en el procediment seguit per modificar la llei. Al final, però, s'ha arribat a un punt d'acord, un punt d'acord que és millorable, però que és un punt de partida i que haurem de veure si serveix o no per deixar d'explo-tar a les persones

CG: La reforma de la llei no satisfà les expectatives del sector ni resol el problema de les falses cooperatives. I el sector no

LARITZAT

A LLEI DE COOPERATIVES

M.P.

ha vist bé la reforma ni els procediments pels quals s'ha dut a terme.

Hi va haver un gran esforç tant des de Càrnies en Lluita com des del cooperativisme per trobar una solució bona i quan la trobem, malauradament, no se'ns ha fet gens de cas. El resultat és que Càrnies en Lluita no ha aconseguit el que necessitava i el cooperativisme s'ha sentit agredit perquè s'ha laboralitzat la regulació de la cooperativa de treball, la idea és fer-ho en uns propòsits molt concrets que, encara que no s'ha volgut dir, són supòsits de frau de llei. La llei no ho recull, això.

La solució normativa és molt dolenta i pot tenir conseqüències devastadores per a les cooperatives de treball, so-

bretot per a les grans; i la redacció és nefasta. M'agradaria matisar que no m'agrada parlar d'ells (càrnies) i no-saltres (cooperativisme) de manera diferenciada. No estic d'acord en que el problema no sigui nostre, com s'ha dit des de la Confederació. Les federacions i les confederacions no representen els seus associats, són entitats representatives del cooperativisme en general. Per tant, representen el cooperativisme en majúscules, i si algun subjecte de dret està manipulant la figura cooperativa, desvirtuant-la i amagant sota el cooperativisme pràctiques que, a sobre, ni tan sols són legals les federacions i la confederació han d'implicar-s'hi. I la lluita pels drets humans és de tots.

Cristina Grau,
advocada i membre
de la comissió
jurídica de la XES,
i Joseba Polanco,
director de la
Confederació de
Cooperatives.

Roser Iborra, de Càrnies en Lluita, va aportar la veu de les treballadores i treballadors de les empreses càrnies al debat.

RI: En primer lloc m'agradaria dir que em veieu a mi però que m'agradaria que veiéssiu un treballador, que segurament és negre, que segurament no entén català ni castellà i que segurament es troba en una situació absolutament precària. Càrnies en Lluita no va néixer en un despatx, fa un any va haver-hi una vaga que va suposar un abans i un després de tot plegat i la nostra és una lluita fruit de la solidaritat i que es troba a peu de carrer. Pel que fa a la modificació de la llei, nosaltres entenem que les coses potser no es van fer bé, entenem el debat que ara existeix, però també pensem que un debat en passat no ens serveix de res i que hem de fer el debat en present. En present he de dir que aquesta modificació de la llei ha donat als treballadors unes eines molt importants. Perquè han passat de ser persones sense cap dret (sense dret a vacances, sense dret a agafar una baixa, sense dret a maternitat, sense dret a anar al lavabo) a ser unes persones que tenen alguns dels drets que tenen les persones assalariades, no tots els drets, perquè el dret a sindicació i el dret a vaga no estan recollits. Tot i que també sabem que els drets sense lluita no es faran efectius, perquè malgrat la modificació de la llei les empreses no l'acompliran amb facilitat.

La modificació de la llei és una millora substancial respecte de la situació que teníem fins ara, però és insuficient. Perquè no dota els treballadors de tots els drets laborals que els corresponen; i tam-

bé perquè encara no introdueix vies àgils i ràpides de desqualificació de les falses cooperatives, com les que havíem parlat i començat a perfilar.

Segons el vostre parer, què pot oferir aquesta reforma de la llei? Hi ha coses que canviaran a partir d'ara, aniran a millor o a pitjor? No és cap secret que el moviment cooperatiu refusava d'entrada l'aprovació d'aquesta reforma i que la modificació de la llei vulnera els principis bàsics de participació i gestió democràtica i d'independència de les cooperatives.

JP: Des del nostre punt de vista la regulació final no té les conseqüències de vulneració dels principis cooperatius que tenia al principi. No arribo a veure que el text definitiu sigui vulnerador dels principis cooperatius quan es tracta de cooperatives que volen acomplir aquests drets. En canvi, la no regulació permetia que les cooperatives que no complien amb els principis cooperatius poguessin col·locar-se l'etiqueta de cooperativa, i això que nosaltres no coneixíem ens estava fent molt de mal. La funció de la Confederació en aquests casos no és fer de policies, sinó que és dir-li al govern que inspeccioni, i això és el que hem fet des que vam tenir coneixement d'aquestes situacions. Amb la regulació es posa una barrera que pot desanimar altres sectors a agafar el mateix camí.

CG: Anirem a pitjor, perquè es vulneren els principis cooperatius, perquè essencialment el text és el mateix que el de l'esmena transaccionada, perquè es torna a dir que la regulació que s'ha d'aplicar és l'equivalent a la regulació laboral, per tant, no hi ha capacitat autoregulatoria i a més s'identifica malament el subjecte infractor. És molt pitjor el text que ha sortit que el de l'esmena, perquè a l'esmena almenys podies acotar quin era el subjecte infractor. El problema de la llei és que en cap moment està dient que això és una infracció. Els està acceptant i donant-los carta de naturalesa, el missatge és: podem fer falses cooperatives, tot i que s'està fent un frau de llei.

RI: En el nostre cas creiem que hi ha una millora. Creiem que l'obligació d'igualar condicions retributives i de protecció social (atur, baixes, etc.) està posant aquestes falses cooperatives en un atzucac. O es neguen a complir i respectar els drets que es regulen, amb la qual cosa estarien cometent una infracció greu fàcilment comprovable i objectivable, o els seus costos laborals deixaran de ser inferiors als propis d'altres fórmules empresarials (societats mercantils). Potser s'estimaràn més contractar els treballadors amb un salari i el conveni que toca. Així s'estalviarien el risc d'haver de donar explicacions als treballadors, que en la seva condició de suposats «socis» poden arribar a exigir drets socials si arriben a organitzar-se i a plantar cara.

Quins són els perills que s'amaguen sota la reforma de la llei? Era necessària? No hauria estat millor perseguir les anomenades falses cooperatives, que infringien la llei en comptes de regular-les?

JP: Des del primer moment, per part del govern els responsables de la inspecció han posat de manifest que els arguments legals que tenen en l'actualitat no han estat suficients perquè els jutges puguin actuar. Per tant, creiem que era necessària. També som conscients que el cooperativisme té problemes de comunicació i per això col·laborem, entre d'altres, en aquesta revista (*Cooperació Catalana*) i en la Fundació per acostar-nos a la societat. Com per exemple que hi hagi maneres de funcionar del cooperativisme que la gent

no entén. Ens falta comunicar molt a la societat per entendre'ns millor entre tots.

CG: Del que es tracta al final, quan es parla de drets laborals, és de drets humans portats al món del treball. Clar que hi ha drets, però no s'estan respectant, perquè el que hi ha al darrere no és ni una falsa cooperativa ni una falsa empresa, és un tema d'explotació que s'ha buscat una forma jurídica que aparentment sigui més flexible que la mercantil en règim laboral per vulnerar els drets de la gent, però jo segueixo dient que no pot ser que per resoldre un problema en creem un altre. El perill és aquest. La regulació no és que sigui insuficient, és que és inadequada.

RI: Els perills poden ser noves fórmules fraudulentess i nous intents de vulnerar els drets laborals, i de subjugar els treballadors per vies més rebuscades. Caldrà estar-hi atents i ser capaços de donar-hi resposta amb agilitat. La reforma de la llei era absolutament necessària i inajornable, ja que la situació actual de precarització extrema és molt greu, i a més el fenomen del fals cooperativisme ha crescut fins ara amb una gran rapidesa. D'altra banda, molts intents de desqualificar falses cooperatives han fracassat en els darrers anys, per la dificultat de provar el seu funcionament fraudulent.

Tenint en compte que el sector cooperatiu no està content, es preveuen mobilitzacions? Canvis? Algun gest per tirar endavant i treballar conjuntament malgrat els malentesos?

JP: Des de la Confederació, com ja es va dir al comunicat, estem contents perquè davant d'un problema de la magnitud del que presentava Càrnies en Lluita hem estat capaços de reaccionar i arribar a un acord. I per a nosaltres el més important és l'acord.

Després, cal que l'acord serveixi per millorar les condicions de les persones afectades i per evitar el funcionament fraudulent de les empreses que s'oculten sota el nom de cooperatives sense ser-ho.

Volem seguir de prop la modificació a través dels organismes propis del cooperativisme i veure si funciona. Cal dir que per a nosaltres aquesta modificació de la llei ha de tenir un caràcter transitori.

CG: En canvi, la Federació de Treball treu un comunicat dient que no estan d'acord amb el text, Càrnies en Lluita també pensa que el text es queda curt, jo crec que s'ha de continuar treballant per millorar el text. Les lleis es poden canviar. S'haurà de fer el que calgui. I també penso que és important el que apunta la Confederació de fer seguiment.

RI: Estem d'acord en que la llei no ho resol tot, ni per a vosaltres ni per a nosaltres, que la llei és transitòria, i que hem de continuar per aquest camí. Però de cara a les falses cooperatives les posem en una disjuntiva i s'estan posant en evidència. És

un pas molt important, perquè de moment no hi ha la impunitat que hi havia. Però insistim molt que la mobilització és molt important i sense mobilització no anirem enlloc. Esperem que sigui possible una mobilització àmplia i consistent que doni el cop de gràcia al fals cooperativisme. La mobilització pot ser molt més potent i efectiva que qualsevol llei. Tot això ha servit per una cosa, perquè els explotadors vegin que ara tindran al davant el moviment cooperatiu unit amb els treballadors conscienciats, fins ara semiesclavitzats, que amb aquest suport imprescindible podran apoderar-se i fer respectar els seus drets com a persones treballadores.

**CONTRA LES FALSES COOPERATIVES
PER UN TREBALL Digne I SEGUR**

Intervenció de:
Treballadores de
Le Porc Gourmet
ADETEC
(Fraus Transports)
Marea Blava
(Subcontractes de Telefónica)
Las Kellys
i altres col·lectius

6 de maig

17h Plaça dels Màrtirs (Vic)
Parlaments i música amb Ninot Salat

19h Cadena Humana al Sucre

CONVOQUEN: Càrnies en Lluita i XES

La modificació de la llei: un retrocés per a les cooperatives

Cristina R. Grau López
Advocada i cooperativista

El número 407 de la revista informava de la modificació de la Llei 12/2015, de cooperatives de Catalunya, a iniciativa dels Grups Parlamentaris Junts pel Sí i CUP, per evitar l'ús que d'aquesta figura n'estan fent algunes empreses per eludir les normes de protecció laboral dels seus treballadors, conegudes com a «falses cooperatives».

La proposta dels grups parlamentaris vulnerava els principis de **participació i gestió democràtica i el d'independència de la cooperativa**, en pretendre aplicar als socis la regulació laboral pròpia dels treballadors per compte aliè, menystenint el vincle societari que els uneix i la llibertat per prendre decisions sobre com organitzar el seu treball, la

Treballadors de Le Porc Gourmet de Santa Eugènia de Berga en lluita.

qual cosa va motivar que el sector cooperatiu, representat per diverses organitzacions i grups cooperatius, entre els quals la Confederació de Cooperatives o la Xarxa d'Economia Solidària, s'oposés a la redacció proposada.

Contrarellotge es va formar una comissió de treball conjunta amb representants de Càrnies en Lluita –que demanava el canvi legal– i la CUP, per trobar una solució que permetés combatre i posar fi a unes pràctiques perniciosos, respectant alhora la naturalesa de les cooperatives i els principis cooperatius que, d'acord amb l'article 1.2 de la Llei s'han d'aplicar al funcionament i a l'organització de les cooperatives i «s'han d'incorporar a les fonts del dret cooperatiu català com a principis generals que aporten un criteri interpretatiu de la llei».

No obstant haver consensuat un text que conjuminava els dos aspectes, el 22 de març es va aprovar al Parlament la Llei 5/2017, de 28 de març, l'article 229 de la qual, segons la redacció donada pel Govern, afegeix diversos apartats a l'article 132 de la Llei de cooperatives (que regula les de treball) que, en general, reproduïen el text que el cooperativisme va refusar unànimement.

La norma preveu que «les cooperatives de treball amb més de 25 socis, que tinguin per activitat principal realitzar subministraments o serveis de tota o part de la pròpia activitat o de l'activitat

principal d'una altra empresa o empreses o grups empresarials contractistes, mitjançant subcontractació mercantil d'obres, o si duen a terme una activitat econòmica de mercat per a un client amb dependència d'un 75% o més de la facturació anual de la cooperativa hauran de recollir als seus estatuts o el reglament almenys les condicions de treball, especialment pel que fa a la jornada laboral, les retribucions que han de ser, com a mínim, equivalents a les que reconeguin els convenis col·lectius laborals que siguin aplicables als treballadors per compte aliè del sector o centre de treball de l'empresa principal per a la qual prestin serveis». Quant a la protecció social, ha de ser equivalent al règim general de la seguretat social. Si no compleixen aquest contingut normatiu, les cooperatives podran ser desqualificades.

És un greu error regular les «falses cooperatives» a la Llei, ja que això suposa reconèixer i donar carta de naturalesa, ara, a una pràctica fraudulenta que ara gaudeix d'empata i acollida legal.

Les cooperatives hem defensat que ens trobem davant un frau de llei. I com a tal, l'ordenament jurídic no l'ha de regular, sinó proscriure'l. Així s'havia fet a la legislació cooperativa fins a la derogada Llei 18/2002, incloent-ho entre les causes de desqualificació. Per això, la proposta consensuada amb Càrnies en Lluita, afegia una nova causa de desqualificació:

l'ús de la cooperativa per a finalitats espúries, incorporant una disposició transitòria per tal que, des de l'entrada en vigor de la modificació proposada, s'establís que a aquestes cooperatives fraudulentas o anòmales se'ls hauria d'aplicar la regulació laboral.

La solució proposada emprava les institucions jurídiques adients per sancionar la pràctica fraudulenta, tant les cooperatives, la desqualificació, com les generals, el frau de llei, regulat a l'article 6.4 del Codi civil: els actes realitzats a l'empra del text d'una norma que persegueixin un resultat prohibit per l'ordenament jurídic es consideren executats en frau de llei i no impedeixen l'aplicació de la norma que s'intenta eludir.

Lluny de recollir la proposta consensuada, que suposava implementar-la amb els pertinents recursos personals, de formació, i econòmics, els apartats afegits intenten descriure el supòsit fraudulent, imposant deures que el facin menys «atractiu». El resultat, però, impedeix a les cooperatives i als seus socis treballadors regular la prestació del treball, vulnerant els principis de participació i autogestió consubstancials a la cooperativa, en **obligar-los a regular conforme a les normes laborals l'activitat del socis, i impeding-los elegir el règim de protecció social, ja que necessàriament s'han d'adscriure al règim general, eliminant les facultats sobiranes de l'assemblea**

per regular una qüestió tan essencial com la relativa al desenvolupament de l'activitat cooperativitzada que els socis presten a la cooperativa.

Arribem aquí per alguns motius. El primer, perquè la regulació, incorporada a la Llei, dona cabuda dins el cooperativisme i «normalitza» un fenomen que hauria d'haver estat erradicat per fraudulent i ho fa inserint la nova norma a l'article 132, titulat precisament «Règim de treball», precepte que, recollint el principi d'auto-gestió, declara que els criteris bàsics del règim de la prestació del treball han de ser determinats o bé en els estatuts o bé en un reglament de règim intern aprovat per una majoria qualificada de dos terços dels vots presents. Per tant, dins una norma aplicable amb caràcter general a totes les cooperatives de treball. I a més, norma general que queda buida de contingut per l'excepció que es regula més endavant, obligant a regular-se segons les normes laborals, la qual cosa pot portar els tribunals a estendre la seva aplicació més enllà dels supòsits que s'han pretès regular.

El segon motiu, perquè lluny d'acotar el supòsit patològic, la descripció que del mateix se'n fa als apartats afegits, amb

la intenció de preveure tots els possibles usos fraudulents de la cooperativa, ha acabat ampliant notablement l'àmbit d'aplicació de la norma, en la qual hi tindran cabuda experiències cooperatives perfectament legítimes. I així, mentre l'esmena es referia a «les cooperatives de treball amb més de 25 socis treballadors, si la seva activitat és la subcontractació mercantil d'obres, subministraments o serveis, de tota o part de la pròpia activitat o l'activitat principal d'una altra empresa contractista», la redacció actual ha ampliat els casos de subcontractació mercantil a «una altra empresa o empreses o grups empresarials contractistes».

La incorporació en plural del mot empreses ha ampliat tant el ventall que es podran veure afectades aquelles cooperatives de treball que actuïn en una determinada fase d'un procés de producció d'un producte, i això encara que, contractant els seus serveis a una pluralitat d'empreses que intervinguin en les altres fases del procés, i disposant d'una pluralitat de clients (que no les faci gens sospitoses de «dependència de l'empresa principal»), poden complir els requisits previstos –més de 25 socis i contracta-

ció mercantil amb altres empreses–, i no serà estrany que els tribunals entenguin que també han de complir la nova regulació.

En aquesta situació es poden trobar cooperatives assistencials, entre les quals els centres especials de treball. Malgrat que l'article 132 exclou de la norma a les cooperatives de prestació de serveis públics, les mutualitats i altres que es determinin per reglament, és evident que bona part de les nostres cooperatives, tant si són de treball, com si, essent d'una classe diferent, compten amb socis de treball, es poden veure afectades per les noves disposicions, sempre que tinguin més de 25 socis treballadors.

Hom pot creure que aquesta afirmació és alarmista, però tan sols cal recordar les conseqüències que en l'àmbit fiscal han produït certes modificacions legislatives cooperatives. Uns exemples il·lustratius: després de les recents regulacions a diverses lleis autonòmiques, entre elles la catalana, de la figura del soci col·laborador, l'associat o l'inversor, la Direcció General de Tributs va emetre la Consulta Vinculant V1339 de 8 de juny de 2009, declarant que les cooperatives de treball que comptin amb socis d'aquesta classe no es poden considerar especialment protegides. La modificació de l'Estatut Fiscal promoguda l'any 2005 per les cooperatives agràries, per permetre'ls distribuir al detall gasoil B a tercers no socis sense limitació, i sense que això en determinés la pèrdua de la condició de cooperativa especialment protegida; la conseqüència en va ser la Decisió de 14 de desembre de 2009 de la Comissió Europea, declarant el règim fiscal de les cooperatives espanyoles incompatible amb la prohibició d'ajuts d'Estat continguda al Tractat Constitutiu de la Unió, resolució confirmada per Interlocutòria del Tribunal Europeu.

Una última consideració. Una qüestió nuclear, que afecta a la naturalesa mateixa de la cooperativa, no hauria mai d'haver estat objecte de l'heterogènia regulació que integren les lleis d'acompanyament, i encara menys ser inexplicablement sostreta a la preceptiva intervenció del Consell Superior de la Cooperació, una de les funcions del qual és informar sobre les normes i les disposicions legals que afecten les cooperatives.

La sexualitat relacional i saludable

Jordi Vinadé

Terapeuta sistèmic
COS cooperativa de salut
@COS_cooperativa

La nostra relació amb el plaer, i no només el sexual, l'hem complicat. La necessitat de plaer no atesa ens desperta l'ansietat, la compulsió i l'excés que intenta calmar aquest buit d'insatisfacció. El plaer és pecaminós, mal vist, inacceptable, i la doble moral hi juga un paper molt important. El plaer s'ha de controlar socialment, pot ser una amenaça per als qui volen el poder... només cal recordar que la societat patriarcal en sap molt de la repressió del plaer de la dona per mantenir el control.

El plaer en les nostres vides té un lloc poc il·lustrat, de vegades oblidat o inexistent. La manca de plaer en les nostres relacions transpira i xopa molts espais. Pren forma en les expressions més comunes... o en seqüències repetitives que ens fan sentir atrapats.

Des de fa molts anys sabem que en una relació sempre s'hi dona la comunicació. O dit d'una altra manera, no pot haver-hi relació sense comunicar. Així doncs, quan pensem que *ja no ens comuniquem amb la nostra parella*, situació molt habitual que registrem a les consultes, hem de pensar que en realitat sí que estem comunicant però d'una manera molt més intensa. Un silenci cap a l'altre té un gran poder per generar malestar.

En la relació sexual ens comuniquem i segons com ens sentim amb l'altra persona, la comunicació és més o menys satisfactòria. Hem de tenir en compte que la sexualitat va molt més enllà del sexe, ocupa molts espais de la nostra vida i en les nostres parelles.

Malauradament hem convertit el sexe en un espai fràgil amb les nostres parelles. Si tot va bé en la relació hi ha un pronòstic de bon sexe o un bon pronòstic per tenir sexe. Però si aquell dia o temporada hi ha discussions o qualsevol problema en la relació, l'espai de sexe és qui paga el plat trencat.

És interessant fer l'exercici de pensar que la sexualitat va més enllà de l'acte sexual en ell mateix. Així, podem entendre la sexualitat com a relació, com l'autorització que ens donem per sentir plaer i per comunicar-nos.

La sexualitat comença en la intenció d'anar cap a l'altre per l'interès que va despertant el desig. S'insinua en l'afecte i l'eroticisme propi, i el que et desperta l'altre. Aquest contacte afectuós-eròtic ens manté en la tensió, l'atenció i la complicitat, i ens acaba fent buscar un espai per tenir sexe. Com més franc és l'afecte, com menys censurat és el gest, com més acceptada és la intenció d'aquest contacte, més forts fem els espais de la relació, més ens nodrim juntament amb la persona amb qui volem estar.

En el sexe ens deixem anar i explorem els límits del plaer. Ha de ser un espai on cadascú s'hi senti confiat. És on posem a

prova el vincle íntim, nu i que funciona si el sentim segur i sense amenaça.

Des de l'enfocament sistèmic en el qual emmarquem la teràpia sexual, deixem de pensar en el sexe com un reducte de la relació. Veiem que normalment és una cistella de problemes silencisats.

Explorar la nostra sexualitat és una manera de conèixer com ens relacionem amb nosaltres i com generem els vincles amb els altres. Pot ser una oportunitat per resoldre aspectes que van més enllà del sexe, entenent per què ens sentim d'una manera o d'una altra en el vincle íntim, per què allunyem o persegüim les relacions, o per què no aconseguim satisfer-nos fent allò que tant desitgem.

Podem anhelar una sexualitat plaent. Una sexualitat que no només rebi, que també emeti cap a altres àrees de la nostra vida i relacions. Una sexualitat franca, sincera amb la persona qui desitgem i estimem. Una sexualitat autònoma des d'on podem compartir el plaer amb l'altre. Una sexualitat transformadora de la persona, del sexe i de les nostres relacions.

UNA CALCULADORA DE DIÒXID DE CARBONI INNOVADORA, I ADAPTADA I PROMOGUDA PEL MOVIMENT COOPERATIU

Per al moviment cooperatiu el canvi climàtic és un repte que l'obliga a dotar-se d'eines útils amb l'objectiu de promoure una economia baixa amb carboni fòssil i una economia circular on no hi hagi residus. Aquestes eines són, bàsicament, l'adopció del CRC i estratègies de residu zero. El CRC és senzillament la necessitat de calcular i conèixer quin és l'impacte climàtic de la nostra activitat i del subministrament de béns i serveis, la seva reducció amb l'ecoeficiència i l'ecoefectivitat i la compensació creativa de tot el que no hem pogut reduir. Per tant, el CRC té una criteri de prioritat i consecutivitat del mateix caràcter que les tres RRR dels residus, el que inadecuadament la gent identifica com «les tres erres del reciclatge» quan en realitat del que es tracta és de reduir els residus, reutilitzar-los com a mínim i, si no queda més remei, reciclar. Per estratègies de residu zero s'entén una economia circular de residu mínim. Entendre que l'activitat s'ha de fer *del bressol al bressol*, tancant el cercle i no *del bressol a la sepultura* com predica la tecnocràcia ambiental.

La determinació de les autoritats de la Unió Europea d'afavorir l'economia baixa en carboni és total, si més no en el paper. D'aquí al 2050, la Unió Europea haurà de reduir les emissions domèstiques de CO₂ fins al 80%-95% per sota dels nivells del 1990. Les polítiques europees posen l'accent en la desmaterialització de la producció econòmica, és a dir, a reduir la quantitat de recursos

Jordi Bigues
jordibigues@gmail.com

Les cooperatives TEB Gestió i MAD Systems han desenvolupat una calculadora que permet obtenir certificacions de l'impacte climàtics en diferents àmbits: centres de treball, mobilitat, llars i hàbits de consum. Es poden calcular les emissions d'un desplaçament concret i la seva comparació amb l'impacte climàtic d'una vintena de mitjans de transport, fins a l'impacte del raïm de Xile amb el del Penedès. El consum d'electricitat, gas canalitzat, combustibles, aigua, residus, mobiliari, electrodomèstics, de roba, alimentació...

que utilitzen la producció i el consum. Un dels reptes és l'exigència d'un esforç extraordinari per assolir l'objectiu de reciclar el 50% dels residus domèstics abans del 2020.

La transició cap una economia *acarbonada* o *hipocarbònica* fòssil és un component especialment important de l'objectiu més ampli de reduir la càrrega ambiental que suposa l'ús de recursos per part de la societat. Afegim el qualificatiu de *fòssil*, per la seva procedència i sobretot per diferenciar-ho del carboni viu, del cicle natural de la producció d'aliments, teixits vegetals, matèries primeres d'origen vegetal com la cel·lulosa o productes forestals.

El consum de materials permet calcular la quantitat de matèries primeres (en funció de la seva massa) que fa servir una economia de forma directa, incloent-hi els materials que s'extreuen del territori nacional i els fluxos importats nets de béns i recursos. Eurostat ha desenvolupat càlculs de consum de matèries primeres (CMP), el que es coneix com a «petjada de materials». I fins i tot s'ha marcat l'objectiu de reduir-los substancialment, tot passant de les 24 tones que cada ciutadà europeu consumeix cada any a les 8 t per l'any 2050. L'assoliment d'aquest objectiu serà un nou miracle de Sant Vicenç si no es fan els passos per aconseguir-ho.

Una nova calculadora

Les emissions de diòxid de carboni equivalents són el termòmetre del nostre temps ambiental. Mesuren la febre, una

prova analítica que, si bé no és un diagnòstic, revela clarament l'alteració de les condicions climàtiques que permeten la nostra vida al planeta.

La reducció de la febre pot ser percentual. Molt països s'han compromès una reducció del 80% dels gasos amb efecte d'hivernacle per a 2050 a partir dels emesos l'any 1990. El nostre s'ha compromès al 100% del subministrament energètic amb renovables, per aquella data, excepte en el transport. El consum de carburants és extraordinari per no dir catastròfic. El passat mes de gener es van consumir al territori actual de l'Estat espanyol 2.079.000 tones de gasolina i gasoil, concretament 3 L per persona i dia.

L'altra opció a la reducció percentual en el temps i a termini fix, és un *pressupost o assignació d'una quantitat de diòxid de carboni fòssil* amb tendència a la seva reducció. Una quantitat fixada de carboni que es pot emetre en un determinat temps, per una persona, un país, un conjunt d'activitats o tot el planeta.

El canvi climàtic és ja una realitat a Europa i arreu del món. Els canvis del clima han marcat nous rècords als darrers anys: la temperatura mitjana ha augmentat i el règim de precipitacions s'ha vist alterat. Les glaceres, les capes de glaç i el gel marí àrtic també han disminuït molt més ràpidament del que hom havia previst.

El 2013 es va aprovar l'Estratègia d'adaptació al canvi climàtic de la Unió Europea que dona suport a la integració de l'adaptació a les polítiques sectorials existents i el finançament d'activitats

d'adaptació a aquest canvi. 21 estats europeus han aprovat estratègies estatals d'adaptació i dotze un pla d'acció estatal (juny 2014).

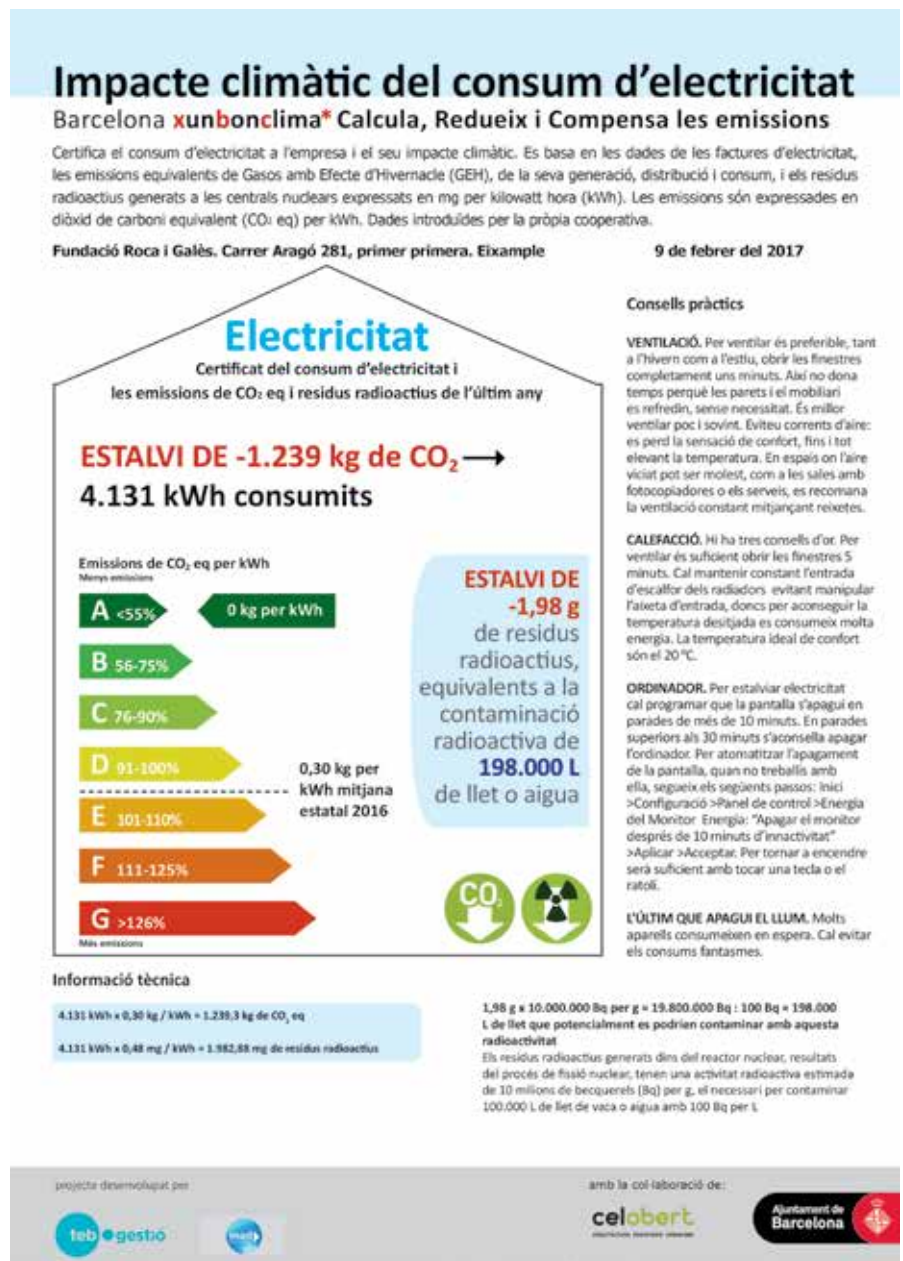
L'adaptació al canvi climàtic comporta diferents reptes. Un és respecte als àmbits de governança que han d'actuar: local, comarcal, regional, estatal i europeu. L'altre la varietat d'àmbits sectorials implicats. El que diu la tecnoburocràcia europea és que l'adaptació requereix que «es tinguin en compte múltiples sinergies i solucions de compromís entre objectius contraposats».

Fil a l'agulla

L'important és no perdre el fil ni el compromís. I per això fer els deures passa, en primer lloc per fer els deures del càlcul. Sense saber on som podem anar a parar a qualsevol lloc. Les auditories externes són imprescindible per molts tràmits, però les internes són com posar-se el termòmetre: una activitat al nostre abast. Per això la calculadora xunbonclima.coop facilita que amb poques dades puguem calcular les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, amb paràmetres oficials establerts, tot aconseguint imprimir un certificat amb les dades introduïdes.

Aquesta gamificació o ludificació de la calculadora evita quedar-se en el camí i alhora no esperar al final per obtenir un certificat concret. També, pel que fa el consum elèctric, la calculadora permet certificar l'estalvi obtingut pels cooperatives de comercialitzadores de companyies lliures d'emissions equivalents i de la generació de residus radioactius a les centrals nuclears on es genera l'electricitat que comercialitzen les companyies convencionals.

Aquesta calculadora desenvolupada per les cooperatives TEB Gestió i MAD Systems és el més avançat d'Europa, en aquests moments. Ha comptat amb el suport de la cooperativa Celobert i s'ha produït gràcies al suport del règim de subvencions de l'Ajuntament de Barcelona del 2016. La cooperació de moviments socials, administradors i investigadors, persones usuàries, fan de la calculadora el que volia ser: una eina per prendre consciència i mesurar els desequilibris del nostre temps, en aquest cas, els climàtics.

Certificat de l'impacte climàtic del consum energètic de la Fundació Roca i Galès.

Dades que apareixen al certificat

- Identifica l'entitat i els locals implicats. Pot incloure els metres quadrats o el nombre de persones.
- Data de la factura.
- Els càlculs són del darrer any a partir de la data de la factura de l'electricitat.
- El nombre de kWh consumits l'últim any.
- El diòxid de carboni equivalent auditat, en aquest cas, estalviat.
- En el certificat de l'electricitat els residus radioactius generats, en aquest cas estalviats.
- Càlculs transparents, a diferència de moltes calculadores on els factors de conversió i operacions són amagades.

Un microcosmos creixent

Josep Busquets

Cooperativa cultural Rocaguinarda

@Rocaguinarda

La raó i tronc principal del llibre n'és prou eloqüent el seu títol: *L'economia social i solidària a Barcelona*, que no és altre que posar de relleu què és aquesta economia, quin significat té avui i quines possibilitats obre. Per fer-ho, els seus autors s'han valgut de molts elements històrics que fan de l'obra un treball que ha de ser de referència per a tothom qui s'hi acosti.

El veritable objectiu d'un llibre és acollir un relat o contingut per transmetre'l a qui el llegeixi. Doncs bé, aquest llibre és un exemple fidel d'això, perquè hi ha un contingut potent, transmet confiança i obre camí. Acull un munt d'informació, que jo sense saber-ho

intueixo que ha estat una feina de formigueta, rastrejant i contrastant, relacionada i abordada que explica que el que avui tenim, amb una història dispersa, rica i soterrada que ve de lluny. Mostra que històricament hi ha hagut molta gent que havia confiat i treballat per una altra idea de gestió econòmica, el món de les cooperatives i altres formes d'ajuda mútua. Combina, doncs, dades d'un passat ric en iniciativa social, els seus fluxos d'alts i baixos, amb creixent evolució, fins on hem arribat. És una forma de reivindicar i reconèixer-hi amb orgull el treball fet. Doncs be, amb encert s'ha introduït un relat i referents històrics que sense ells no hauria donat rellevància –a part de ser injustos al propi passat–, al tema central i objecte; l'economia social i solidària

Llibre que el podem esperar tan pel que aporta com pel moment en què arriba. L'aportació sintètica i directa és sempre d'agrair i més quan es tracta d'explicar el què és l'economia social i solidària, la qual no podem simplificar o reduir, sinó exposar amb claredat conceptual i sempre vinculada a la realitat concreta. L'existència d'aquest *microcosmos* creixent que representem és exposat amb prou claredat, cosa que el fa estimulant llegir i rellegir. No en va quan parlem de l'economia social i solidària, parlem implícitament de valors per viure'ls i transformar unes relacions i un món que no ens agrada per injust. No es tracta de deixar-ho en una nebulosa on es pot perdre pel camí, per diluir-nos de nou dins del sistema del qual precisament volem sortir. Doncs bé, entenc que aporta, això, capacitat seductora que ens invita a treballar. El moment en què surt aquest

llibre... penso que s'escau en un moment propici, que és el de un creixement i visualització de l'economia solidària, que necessita materials que ajudin a consolidar la feina que s'està fent, per seguir-hi treballant amb convicció i fermesa.

Parlar d'economia solidària en un món embogit com el que ens movem, és una necessitat, però més encara la de crear vincles amb les noves realitats socials és el que pot generar predisposició a treballar-hi, i el plantejament que se'n fa al llibre, amb referències precises i articulacions com pot ser el *mercado social* –no tancades ni aïllades–, mostra una realitat modesta, sí, però valenta també; imaginativa i creativa; cada vegada més segura d'ella mateixa; i exponent, no només de resistència, sinó de la confiança mútua que no podem perdre mai. Guarda un to tot el relat, amb un tremp gens triomfalista, però tampoc reduccionista o minimalista, d'un realisme amb mirada utòpica, aquella que ens ajuda a caminar sabent que és aquell i no el que ens volen seduir amb els cants de sirena. Aquests els coneixem prou, encara que sempre haurem d'estar-hi vigilants.

Podria parlar dels autors, però no ho faig, penso que ja va implícit i mereixeria un capítol a part. Però si agrair-los aquest treball valuós que és mostra de la seves capacitats, que per la seva joventut, en podem esperar molt, perquè tot just estem en camí i ens espera un llarg recorregut. En aquest recorregut ens hem de sentir acompanyats tots i totes.

Gràcies, Anna i Ivan.

FERNÁNDEZ, Anna – MIRÓ, Ivan

L'economia social i solidària a Barcelona

Barcelona: Montaber, 2016.

ISBN: 9788416171170

185 pàgines

ROCAGUINARDA
Cooperativa Cultural

Aquest llibre el trobareu a la llibreria de Rocaguinarda cooperativa cultural
www.rocaguinarda.org

LA TERRA

Núm. 433. Febrer-març 2017. Barcelona.

www.laterra.cat

laterra@laterra.cat

Revista bimensual, escrita en llengua catalana i editada per la Unió de Pagesos de Catalunya. Aquest número té un monogràfic a les pàgines centrals: ESPECIAL COOPERATIVES. Destaquem part de les seccions i articles de la revista: s'inicia amb l'OPINIÓ, amb el títol: «Dona treballadora, dona pagesa». I a la secció SECTORS ens parlen del sector porcí i de l'aviram. A POLÍTICA AGRÀRIA, destaquem l'article «L'estadística de preus a punt per començar».

A les pàgines dedicades a les cooperatives inclou una interessant entrevista a Josep Coll, president de la cooperativa d'Ivars d'Urgell, i el seu director general, Antoni Pané, en la qual recorden els cent anys d'existència de la cooperativa. Hi remarquen la importància que té el compromís amb l'entorn, a través de l'obra social que té la cooperativa i també el compromís del soci. Gestionen el purí dels socis ramaders i els ofereixen als socis agrícoles. Creuen que s'ha de potenciar aquests cicle tancat.

Segueixen unes pàgines dedicades a la publicitat de productes cooperatius i de serveis de cooperatives. Els fulls següents, de la secció TEMA DEL MES, que també ocupa la portada, fa una crònica exhaustiva, il·lustrada amb moltes imatges, de la Marxa Pagesa. Continua amb les seccions TERRITORI i INFORME, que ens parlen de la gestió pressupostària del món rural; i segueix amb GESTIÓ, que inclou dues breus ressenyes de llibres i dues pàgines web. Les dues últimes pàgines de la revista estan dedicades als anuncis breus.

CARRER

Núm. 143. Març 2017. Barcelona.

www.favb.cat

carrer@favb.cat

Revista de la Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de la Ciutat de Barcelona, escrita en llengües catalana i castellana. Amb el títol de portada: «La ciutat del futur, Barcelona cap on vas?» ens introdueix aquest número que és un monogràfic especial, dels 25 de la publicació del *Carrer*. Amb *La veu del carrer*, fa un recorregut d'aquest 25, explicant-nos el naixement, l'evolució i les reivindicacions més importants. El segueix el títol: «Quan "Carrer" compleixi 50 anys», que marca les fites que volen assolir i poder portar a terme els seus deures marcats. L'entrevista a dues veus la titulen: «Barcelona, i ara, cap a on vas?» Els següents títols de la resta de la publicació són: «Barcelona, Madrid i viceversa», «Ciutat metropolitana i plurimunicipal», «Més ciutat, més govern», «Una ciudad limpia de corrupción», «El poder es creu més fort de mai», «La participació i l'equació del poder», «Renovar i esquivar la mateixa pedra», «La ciutat contra l'oblit», «Fem turisme?», «Equipaments més versàtils i polivalents», «Art públic, art per tothom. «I tant contents que l'estàvem!», «Un futuro de refugiados climáticos», «Un futuro en clave feminista» i «El treball, un futur obert i en disputa. Destaquem l'article: «Una metròpoli cooperativa?» en el qual Ivan Miró ens parla de la ciutat somniada, del mercat social, del postcapitalisme, l'economia social i solidària, etc. En definitiva, ens fa mirar cap a una ciutat més justa. Alguns dels articles que segueixen són: «Tenim dret a canviar el model energètic», «L'escola, en pugna per la igualtat d'oportunitats», «L'habitatge determina qui viurà a Barcelona», «Noves maneres d'habitar», «El futur és del vianant», «Stop al vehículo privado», «Cotxes? Pocs i domesticats», «Obrir la ciutat intel·ligent. Barcelona descontaminada. Finalitza, a la contraportada, amb l'entrevista a una noia que va nèixer el mateix any que la revista, ara fa 25 anys.

Valors i preus
cooperatius

**Les assegurances
també poden ser
ètiques.**

Més de 1.850 cooperatives
assegurades

www.arccoop.coop

eco
COOPERATIU

BALANÇ
SOCIAL

**Fem créixer el
moviment cooperatiu
i donem veu a les
cooperatives de treball**

Federació de Cooperatives
de Treball de Catalunya

Presenta a les seues
seccions a

Premi 15. 1r pis
08014 Barcelona
933 18 41 62

Facebook i Twitter

www.cooperativetrebball.coop

**DONA'NS
LA TEVA
OPINIÓ**

Envia'ns un correu amb la teua opinió
sobre la revista *Cooperació Catalana*

cc@rocagales.cat

Fundació
ROCA GALÈS
CATALUNYA
rocagales.cat

Entre totes
les respostes
sortejarem
3 vals regals
per gastar en
qualsevol espai
de les cooperatives de la Xarxa de
Restauració i Cultura Cooperativa
(XaReC).

